

● اگر در دوره‌ای از تاریخ معاصر ایران، جنبش هنری «سقاخانه» توانست با بهره‌گیری از عناصر ایرانی و مذهبی در برابر سیطره مدرنیسم غرب سر برآورد و پایه‌های «هنر نوگرای ایران» را شکل دهد، امروز هم می‌توان به چنین رویکردی در هنر ایران امید بست تا هنرمندان با نگاه به گذشته و درک ریشه‌های هنری و فرهنگی هفت‌هزارساله ایران، حرف نویی در جهان امسروز بیان کنند. در دهه ۴۰ هنرمندان این مکتب با کاودین در هنر سنتی و کوچه و بازار و با تدقیق و الهام از هنر خوش‌نویسی – که همواره مغضوب برخی از هنرمندان مدرن بوده و اساسا خوش‌نویسی را به‌عنوان هنری که امکانات روزآمدشن دارد، محلی از اعراب نمی‌دانسته‌اند – توانستند در فضای هنر ایران طرحی نو درافکنند.

این جنبش نوعی واکنش به مدرنیسم غربی و در حقیقت جست‌وجو در هویت ایرانی بود تا بتواند حرف تازه‌ای را بیان کند که خوشبختانه توانست.

با همان‌گونه که در نقاشی «قهوه‌خانه» شاهد درون‌مایه‌های مذهبی، بزمی و رزمی هستیم که همگی با تاریخ، جغرافیا و آداب و رسوم این سرزمین گره خورده و بی‌گمان بر تعمیق غنای هرچه‌بیشتر سنت‌های تصویری این مرز و بوم تأثیر گذاشته، پس می‌توان به این نکته مهم توجه کرد که «نگارگری ایران» که از قدیمی‌ترین سنت‌های نقاشی در ایران است، مدرسان هنرمند امروزی شود تا با الهام از آن به آفرینش هنری دست بزنند.

بی‌گمان یکی از هنرمندان جوانی که می‌توان چنین بن‌مایه‌هایی را در کارهایش دنبال کرد، «شهیار احمدی» است. به‌راحتی در کارهای او می‌توان ردپای نگارگری، رنگ‌مایه و نقش‌مایه‌های ایرانی را به تماشا نشست؛ اما نکته مهم این است که هیچ شباهتی به آثار متقدم خود ندارند. او از مقدمات گذر کرده و وارد جهان شخصی و خودانگیزته‌اش شده است. آثارش گویی پلی را می‌ماند که میان هنر ایرانی و هنر غربی راهی باز کرده‌اند. در قلم‌گیری آثارش خبری از سکون و ایستایی نیست و انگار هریک از عناصر درون تابلوها در حال حرکت هستند.

این حرکات تَوَرانی اغلب چشم‌نواز هستند و پرسبکیو چشم‌نوازی به تابلوها می‌دهند. هرچند با نوعی «انتزاع» در فضاسازی آثار مواجه هستیم، اما درعین‌حال داستان‌های عرفانی ادبیات کلاسیک ایرانی را می‌بینیم که از خاطر جمعی ایرانیان عبور کرده است. گویی هنرهای نیاکان و پیشینیان ما در وجود نقاش رسوب کرده، از فیلترهای مختلف گذشته و در نهایت در تابلوها جا خوش کرده‌اند. با وجود اینکه هنر نقاشی ایرانی در مقایسه با غرب متنوع نیست؛ اما ظاهرا این چشمه زلال آن‌قدر عمیق هست که بتوان همچنان از آن منبع ارتزاق کرد و آبدنکان نیز از آن بهره ببرند. با این رویکرد به نظر می‌رسد هنر امروز ایران به امثال شهیار احمدی نیاز دارد تا بار دیگر حرف نویی را به جهان هنر عرضه کند.

خبر

شهاب حسینی یک کمپانی فیلم‌سازی جدید تأسیس کرد

● **گروه هنر؛** شهاب حسینی به همراه کوروش آهاری، کارگردان ایرانی و «الکس برتو»، تهیه‌کننده هالیوودی، یک کمپانی جدید با نام «پُلِ مدیا» تأسیس کردند.
به گزارش هالیوودریپورتر، این کمپانی تهیه و توزیع فیلم با هدف ایجاد پلی میان سینما، فرهنگ و هنر ایران و آمریکا ایجاد شده است و فیلم‌های ایرانی و بین‌المللی را در آمریکا و دیگر کشورهای خارجی توزیع می‌کند.
«پُلِ مدیا» تهیه‌کنندگی رویدادهای زنده از جمله حضور بازیگران ایرانی و بین‌المللی و فیلم‌سازان و همچنین دیگر برنامه‌های هنری، فرهنگی و سینمایی را نیز در دستور کار قرار داده و پیش از این نیز یک مسترکلاس با حضور بهروز وثوقی و شهاب حسینی برپا کرده است.
فیلم‌های ایرانی «تنگسیر»، «قیصر»، «داش‌آکل»، «گوزن‌ها» و «سوته‌دلان» نیز از سوی کمپانی «پُل مدیا» در آمریکا توزیع شده است.
شهاب حسینی سابقه بازی در دو فیلم برنده اسکار خارجی «جدایی» و «فروشنده» را از ساخته‌های اصغر فرهادی را در کارنامه دارد و برای بازی در فیلم «فروشنده» برنده جایزه بهترین بازیگر مرد از جشنواره فیلم کن شد.
کوروش آهاری، تهیه‌کننده و کارگردان ایرانی نیز اخیرا فیلم هیجانی- ترسناک ایرانی «آن شب» را با بازی شهاب حسینی کارگردانی کرده که «الکس برتو» نیز یکی از تهیه‌کنندگان آن است.

هنر

عکس: جعفررضا فرامرزی

گزارشی از دیدار و گفت‌وگو با شهیار احمدی، نقاش- بخش پایانی

تلاقی دودریا

وام‌دار آنها هستیم. باری دقیقا اولین کاری که از معراج داشتم، خودم را در استایلی تجسم کردم که چند نفر از دوستانم دارند به من تیر می‌زند.

سوار در حال یورتمه‌رفتن است. انگار ژست می‌گیرد، ولی ژستی در کار نیست، بیشتر ژست فقدان را برای ما می‌گیرد؛ فقدان به معنای امری که نیست، ولی ما وانمود می‌کنیم که هست. سواران تابلوهای احمدی این‌چنین‌اند؛ مُردند و ایستاده و از خدایشان است که نروند! احمدی یک لحظه مکث می‌کند و با حالتی مکاشفه‌گونه، انگار نکته‌ای به ذهنش رسیده باشد، ادامه می‌دهد:

نکته‌ای را درباره مجموعه «معراج» باید بگویم؛ اگر یادتان باشد، آخرین نمایشگاهی که آقای سمیع آذر در موزه هنرهای معاصر تهران گذاشت و بعد موزه را تحویل داد، «شاهکارهای نگارگری» بود که کتابش هم بیرون آمد. در این نمایشگاه یک نگاره معراج‌نامه هست متعلق به نسخه خَمسه نظامی کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار (شهید مطهری)؛ نمی‌دانم نقاشش کیست، ولی بی‌نظیر است؛ یعنی من پیش خودم گفتم خدایا این اثر چرا این‌قدر خوب است و ای‌کاش من صاحب این قطعه نقاشی بودم و آن را می‌زدم به دیوار و ساعت‌ها نگاهش می‌کردم. جزء معدود کارهایی است که آرزو داشتم آن را داشته باشم. من که نمی‌توانم آن را داشته باشم؛ نه پولش را دارم و نه اجازه خرید آن را. کی‌اش هم که چنگی به دل نمی‌زند؛ چون داشتم. در ذهنم بود یکی عین آن برای خودم درست کنم. بعد گفتم این چه کاری است که عین آن را درست کنم؟ بهتر است که معراج خودم را درست کنم. نتیجه کار، چهار، پنج اثر هنری درباره معراج شد که یکی از آنها در بینال ونیز هم به نمایش گذاشته شد. تعدادی دیگر از این مجموعه با رنگ‌های دیگر در گالری اعتماد دویی به نمایش گذاشتم که هرکدام الان در نقاط مختلف دنیاست. بعد از رومسی در جالم این مجموعه بزرگ‌ترین مجموعه از کارهای من است.

۱۱ این مواجهه دلپذیر با نگاره‌های ایرانی عاملی نشد که همین روش را برای دیگر نگاره‌های نقاشی ایرانی اجرا کنید؟

نه؛ همیشه این اتفاق نمی‌افتد. این‌ا از اتفاق‌های نادر است که می‌افتد. اتفاقا خیلی‌ها تصور می‌کنند که می‌شود مینیاتورها را کمی در فتوشاپ دست‌کاری و بعد همان را بزرگ اجرا کرد و این کار محشری است. شاید واقعا عده‌ای این کار را بکنند و خیلی‌ها فکر می‌کنند من هم این کار را می‌کنم؛ اما دیدگاه من اصلا این نیست. این سهل و منتعن‌بودن هم حکایتی دارد.

۱۲ معراج‌نامه‌ای که روی آن بحث می‌کنیم، مثال خوبی است از مسئله عدول شما از زیبایی‌شناسی نگارگری که شبیه دوتل است؛ دوتل بین کنش نقاشانه شما از یک طرف و تمثال‌هایی با ریخت و شمایل نقاشی‌های سنتی ایران.

بله؛ به اصطلاح خوبی اشاره کردید؛ دوتل. گاهی ترسی هم ذهنم را در بر می‌گیرد می‌گویم اگر کسی که پرت باشد، گیر بدهد و بگوید

این معراج‌نامه‌ها را گرفتی و با تکنیکی شتاب‌زده و احمقانه همین‌طور پشت سر هم کار کردی! من چه دارم بگویم. انکار واقعا دوتل است. می‌گویم در شیوه سنتی، رنگ با ظرافت در تمام پرده یکسان به کار برده می‌شود. ولی احمدی برخلاف نگارگران ایرانی، رنگ را در کارش تکه‌تکه به کار می‌برد و معمولا مرکز عناصر بصری را با رنگ اشباع می‌کند. از سوی دیگر، به‌کارگیری خطوط تیز و صاف، یکی دیگر از روش‌های عدول این هنرمند از شیوه هنرمندان نگارگر است. برخلاف نگارگران سنتی که کادر عمودی را برمی‌گزینند، او از کادرهای افقی و کشیده استفاده می‌کند و... در واقع به نظر می‌آید این دوتل اساس کار اوست. احمدی درحالی‌که مثلثی خیالی بالای سرش ترسیم می‌کند، با حالتی فکورانه ادامه می‌دهد:

ولی قرار نیست اینجا کسی قربانی شود و کسی بیروز. من فکر می‌کنم ما آن‌قدر که مینیاتور را دست‌خوش تغییر کرده و آن را از اشباع معنایی تهی کرده‌ایم، باز به نفع معراج‌نامه شده است. در روزگار امروز چه کسی به فکر معراج‌نامه است؟ در شرایط فعلی، کاری کردم که عده‌ای نام معراج‌نامه را دوباره بشنوند. بعد این برخورد «آیکونیک» است. طرف را تماشای کار من، فقط می‌گوید آس‌ها. می‌گویم کو؟ اینجا شما اسی می‌بینید؟ می‌گوید آن که فرشته‌ها را دارد. می‌گویم کو فرشته‌ها؟ اینجا که تکه‌های رنگ است. به تعریف موریس دنیس کاری ندارم که می‌گوید نقاشی قبل از طبیعت بی‌جان و پرت‌ره انسان و هر چیز دیگر، یک سطح پوشیده رنگ است. می‌گویم کجایش مینیاتور است؟ کجای مینیاتور قشر رنگ دارد؟

از تگاهی سوزن‌کنیو، پروژه فکری شهیار احمدی را می‌توان در یک عبارت کلی صورت‌بندی کرد: تناقضات معاصر و تنش درونی آن در نقاشی او تناقض‌ها، ناتمامی‌ها، ابهام‌ها و خلاءهای درون دنیای معاصر را به‌خوبی از طریق تلفیق انتزاع و فیکوراسیون به تصویر می‌کشد. تناقض‌ها و انفجارهای ناشی از مدرن‌بودن، سمپتوم بیماری مدرنیسم هستند که تجربه اضطراب، زخم و تروما را تداعی می‌کنند. در این تابلوها همواره ردپایی از تنش دیده می‌شود. زمانی دلوز گفته بود نقاشی انتزاعی با تنش تعریف می‌شود؛ در این تابلوها به‌خوبی شاهد بسط و گسترش این ایده هستیم. حدیث نفسم را بر زبان می‌آورم و می‌پرسم: سرتو یا مشخصه دوران ما را چگونه در نقاشی‌هایتان می‌ورید؟ آن مشخصه دوران ما از نظر شما چیست؟ به کوتاهی پاسخ می‌دهد:

مشخصه‌اش شاید آگاهی از یک تناقض تلخ باشد؛ نوعی طنز کنایی. **۱۳ طنزی که در کارهای شما هست، مثلا در مجموعه «رومی در جالم»، به نظر همین آگاهی از یک تناقض تلخ را نشان می‌دهد...** به نظرم اگر کسی بخواهد از چیزی سر درآورد تا درباره امر معاصر صحبت کند با فرقیش با انسان امروز و دوران، حتما مقاله «معاصر چیست» اکامین را بخواند. آگاهی از وجود، ظلمت می‌دهد؛ یعنی این آگاهی است که کیفیت معاصربودن می‌دهد. با شعر «قرن من» ماندلشتایم شروع می‌کند؛ قرن، کده‌پاره است، می‌گوید ستون‌فقرارش باز شده. با تعریف اکامین می‌توان استدلال کرد که انسان معاصر یعنی دلال‌ها، بازاری‌ها و کسبه‌ای حرفه‌ای که خوب می‌دانند چطور یک تومان را دو تومان کنند! یا مثلا اینجا که بنگاه املاک یا... دارند. اینها سوار بر اتفاقات روز هستند و فرزند زمانه خودشان؛ اما معاصر نیستند؛ انسان معاصر می‌رود کمی عقب‌تر در تاریکی می‌نشیند با دو چشم؛ می‌داند دنیا چه خبر است، با دانوست حالا تن می‌دهد یا نمی‌دهد. به نظرم این انسان معاصر است؛ می‌داند انتخابی نیست. حالا در حوزه سیاسی می‌گوید سرمایه‌داری تنها راه است؛ چیزی که خود سرمایه‌داری هم می‌گوید یا سوسیال‌دموکراسی به‌عنوان راه سوم عنوان می‌شود. معمولا آرتیست‌ها این‌طوری هستند؛ عقب می‌ایستند و مثل چشم سراسربین و با یک سر و گردن بالاتر از همه، حواسشان هست.

دوستی دارم به نام رامین همدشتیان؛ کار هنری می‌کند و شاعر هم هست. یک بار گفت تو باید سعی کنی با «تواضع» یک سر و گردن از همه بالاتر باشی. فکر می‌کنم این تواضع، به‌نوعی همین آگاهی باشد. اینکه آگاه باشی که موج می‌آید یا نه؛ مهم نیست دل به آن می‌سپاری یا نه.

بلند می‌شویم و به طبقه دوم می‌رویم. آن پرده‌های عظیم و معروف نقاش ۴۰ساله، در طبقه دوم همین ساختمان قدیمی تجسم می‌یابند. چند روز قبل از این دیدار، «وجد بُراق از مجموعه معراج» تابلویی پنج‌متری از احمدی در دوازدهمین حراج تهران به رکوردی درخور توجه دست یافت. روزنامه‌ای نوشت «هنرمند خوب، هنرمند زنده است». نویسنده عقیده داشت نسل جوان هنرمندان ایرانی که شهیار احمدی و بویا آرتانپور نمایندگان برجسته آن هستند، در حال تسخیر بازار هنر ایران هستند.

زیر درختان زیتون

برگزاری بازار آنلاین «کن»

● **گروه هنر؛** بازار آنلاین جشنواره بین‌المللی فیلم کن از ۲۲ تا ۲۶ ژوئن ۲۰۲۰، مصادف با ۲ تا ۶ تیر ۹۹ برگزار می‌شود.

به گزارش روابطعمومی بنیاد سینمایی فارابی، جشنواره بین‌المللی فیلم کن برای حمایت از فعالان حرفه‌ای عرصه سینما، بازار فیلم خود را با عنوان اصلی Marché du Film از تاریخ ۲۲ تا ۲۶ ژوئن ۲۰۲۰ مصادف با ۲ تا ۶ تیر ۱۳۹۹ به شکل آنلاین برگزار می‌کند.

در روزهای سخت شیوع کرونا در سراسر دنیا و چشم‌اندازهای شکننده برای حیات آینده سینما، جشنواره کن تحت هیچ شرایطی حاضر به ترک زمین بازی نیست. تیری فرمو، دبیر هنری جشنواره فیلم کن اعلام کرد: هیچ‌کس نمی‌داند در نیمه دوم سال چه اتفاقی می‌افتد و آیا می‌توان رویداد اصلی جشنواره را در سال ۲۰۲۰ برگزار کرد یا خیر؟ بنابراین کن تصمیم گرفته است خود را با اتفاقات این سال عجیب‌وغریب وفق دهد.

نخستین اقدام در این زمینه ایجاد بازار فیلم آنلاین است که توسط «ژروم پایلارد»، مدیر اجرایی بازار فیلم کن، راه‌اندازی شده. او گفته این نوع از بازار آنلاین فیلم بعد از گفت‌وگو و مشورت با بسیاری از فعالان حرفه‌ای عرصه سینما در سراسر جهان ایجاد شده است.

بازار آنلاین فیلم تلاش دارد با ایجاد بخش‌های مختلف از جمله جلسات آنلاین، تجربه حضور زنده و واقعی در بازار را برای مخاطبان خود رقم زند. این نوع از بازار، راهکار خلاقانه‌ای است تا همچنان حلقه ارتباطی بین فعالان حرفه‌ای عرصه سینما با یکدیگر حفظ شود.

بر اساس اعلام «ژروم پایلارد»، طبق نظرسنجی‌ای که میان توزیع‌کنندگان فیلم انجام شده، حدود ۸۰ درصد آنها موافق با برگزاری بازار فیلم کن به شکل آنلاین بوده‌اند و ۶۶ درصد آنها آمادگی و ظرفیت خرید پروژه‌های فیلم‌های دیجیتال‌شده یا در مرحله بسنت- پروداکشن (پس از تولید) و همچنین آثار نوشتاری را دارند.

به گفته مدیر اجرایی بازار فیلم کن، بخش آنلاین بازار جایگزین وجه فیزیکی آن نمی‌شود، اما تلاش می‌شود حداقل بخشی از آن به شکل آنلاین بازآفرینی شود. این بازار با ارائه یک بستر حرفه‌ای و کارآمد شرایط را برای نمایش فیلم، خرید فیلم‌ها، تأمین مالی پروژه‌ها و ملاقات شرکت‌کنندگان با یکدیگر در فضای آنلاین فراهم می‌کند و همچنین در حال آزمایش مدل بازار آنلاین فیلم برای تمام فعالان حرفه‌ای عرصه سینما که زمان یا امکان حضور در کن را ندارند، است.

بر اساس این خبر، جزئیات برپایی بازار آنلاین فیلم کن به شرح زیر است:

۱- ایجاد غرفه‌های مجازی برای فروشندگان فیلم؛ تمام کمپانی‌های فروش فیلم قادر خواهند بود به شکل آنلاین با خریداران خود ارتباط برقرار کنند و نمونه فیلم‌ها و پروژه‌های جدید خود را در یک فضای اختصاصی آنلاین به نمایش بگذارند. این غرفه‌ها دقیقا معادل دیجیتال غرفه‌های فیزیکی در بازار فیلم کن است.

۲- ایجاد غرفه‌های مجازی برای نهاده‌ا و سازمان‌های سینمایی؛ نهادهای سینمایی از سراسر جهان می‌توانند جلسات خود را به شکل آنلاین و در یک فضای ویژه برای معرفی ظرفیت‌های سینمایی ملی و همچنین حمایت از تهیه‌کنندگان برای تولید پروژه‌هایی با مضامین موردنظر خود برگزار کنند. **۳- برگزاری جلسات ویدئویی؛** تمام شرکت‌کنندگان می‌توانند از طریق آلیکیشن‌های طراحی‌شده توسط بازار فیلم کن، درخواست خود را برای تنظیم وقت ملاقات و انجام تماس تصویری با افراد مدنظر خود ساماندهی کنند.

۴- نمایش آنلاین فیلم‌ها؛ برای تماشای فیلم‌های تکمیل‌شده و فیلم‌هایی که در مرحله پس از تولید قرار دارند و همچنین ارائه نمونه‌های تصویری کمپانی‌ها برای انجام پروژه‌های آتی، حدود ۱۵ سینمای مجازی طراحی شده که با زمان‌بندی مشخص اجازه تماشا و مذاکره را به افراد می‌دهد. این پلتفرم تحت فناوری سینمادو آماده شده و ضریب امنیتی بسیار بالایی دارد. سیناندو اولین پلتفرمی است که در سال ۲۰۰۲ میلادی و در بازار فیلم کن ایجاد شد تا به‌عنوان یک هدایتگر منحصربه‌فرد در زمینه تقویت عرصه سینما عمل کند. این پلتفرم شامل اطلاعات سینماگران، پروژه‌های در حال تولید سینمایی، فیلم‌های تکمیل‌شده و ... است.

۵- برنامه‌ها و کنفرانس‌ها؛ تمام برنامه‌ها و کنفرانس‌های بخش‌های مختلف جشنواره فیلم کن از جمله:

Cannes Docs, Cannes Next, Producers Network, Goes to Cannes Frontières or Fantastic 7

به فضای دیجیتال منتقل شده است. این فضا فرصتی برابر برای تمام تهیه‌کنندگان، ایده‌پردازان،

کمپانی‌های فیلم و ... فراهم می‌کند تا پروژه‌ها و برنامه‌های آینده خود را ارائه دهند.

همچنین این بخش شامل برگزاری جلسات میان اهنگ‌سازان، تهیه‌کنندگان و ناشران کتاب خواهد بود. بخش Cannes XR که حامی بزرگ صنایع و سرگرمی‌های خلاق است، پروژه‌های خود را در محیطی خاص ارائه می‌دهد که می‌توان با هدست‌های VR آن را تماشا کرد.